

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE

I. KARTA PRZEDMIOTU:

Historia literatury (do oświecenia)
I rok studiów, studia licencjackie, semestr I-II

CEL PRZEDMIOTU

1. Wprowadzenie i zapoznanie studentów z pojęciami, kategoriami oraz ideami związanymi z kulturą i literaturą epok dawnych.
2. Ukazanie ciągłości i nieciągłości zjawisk kulturowych charakteryzujących literaturę staropolską i oświeceniową na tle europejskim oraz przedstawienie przemian głównych nurtów i paradygmatów estetycznych w procesie historycznoliterackim.
3. Analiza i interpretacja najważniejszych polskich utworów literackich epok dawnych (poezja, proza, twórczość retoryczna i dramatyczna).

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1. Znajomość podstawowych terminów literackich, genologicznych i retorycznych, podstawowa wiedza z zakresu historii literatury polskiej – przede wszystkim średniowiecznej, renesansowej, barokowej i oświeceniowej
2. Znajomość podstaw historii Polski i Europy
3. Gotowość aktywnego poszerzania wiedzy oraz korygowania przyswojonych uprzednio stereotypów i uproszczeń w zakresie rozpoznawania i wartościowania zjawisk literackich i kulturowych

EFEKTY KSZTAŁCENIA

	Student:
K_W17	zna periodyzację literatury epok dawnych; zna najważniejsze nurty, prądy i zjawiska w literaturze
K_W18	zna świat idei, estetyki i pojęć kultury i polskiej od średniowiecza po oświecenie (główne nurty, konwencje i prądy filozoficzne epok)
K_W19	zna twórców literatury polskiej od średniowiecza po oświecenie i ich reprezentatywne teksty oraz literaturę przedmiotu z nimi związaną (rozprawy i szkice historycznoliterackie)
K_W20	zna tradycję badawczą (praktyka interpretacyjna) konkretnych tekstów
K_W21	rozumie przyczyny i przebieg zmian historycznoliterackich oraz przemian obyczajowych, religijnych i społeczno-politycznych
K_W22	zna podstawowe zasady analizy i interpretacji utworu literackiego (opanował podstawowy kanon czynności analitycznych)
K_W23	posiada wiedzę o podstawowych składnikach struktury dzieła literackiego, gatunkach i rodzajach literackich, ich pochodzeniu, przemianach w obrębie tradycji literackiej i znaczeniu estetycznym; rozumie wagę i funkcje poszczególnych elementów dzieła literackiego i ich nacechowanie genologiczne
K_U01	wypracował podstawowe sprawności logiczne: umiejętności jasnego, precyzyjnego i poprawnego formułowania myśli oraz poprawnego uzasadniania wniosków, argumentowania i analizy pojęciowej pod kątem formalnym i strukturalnym
K_U02	ma kompetencje do odbioru różnych przekazów kulturowych

K_U11	potrafi operować wiedzą w odniesieniu do konkretnych dzieł literackich
K_U12	potrafi wskazać odpowiedniki zjawisk literatury powszechnej epok dawnych w literaturze polskiej
K_U13	potrafi zobrazować przemiany wybranych nurtów artystycznych oraz ich ciągłość
K_U14	ma umiejętności analityczno-interpretacyjne, tj. (na podstawie tekstów teoretycznych) potrafi dokonać analiz dawnych tekstów literackich (lirycznych, prozatorskich i dramatycznych); potrafi sformułować problematykę badawczą w odniesieniu do poszczególnych zagadnień oraz stosować wiedzę z zakresu poetyki w analizie literackiej; potrafi przywołać właściwe konteksty i wykorzystywać je w interpretacji utworów
K_U15	potrafi wykorzystać zebraną wiedzę literaturoznawczą w prowadzonych samodzielnie badaniach; potrafi napisać rozprawę historycznoliteracką oraz dokonać aktywnej i krytycznej lektury tekstów naukowych
K_U17	ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi minimum dla poziomu A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U18	zna zasady komponowania bibliografii; analizowania, opisywania, klasyfikowania i systematyzowania piśmiennictwa; potrafi zebrać i praktycznie zastosować bibliografię; przeprowadzać rozmaitego typu kwerendy materiałowe (archiwalne, czasopiśmiennicze, biblioteczne, w tym z użyciem Internetu itd.)
K_U19	potrafi wykorzystać Internet jako źródło informacji o charakterze edukacyjnym (portale i strony internetowe, internetowe bazy danych, biblioteki wirtualne) oraz kanał komunikacyjny
K_K01	kompetencje do sprawnego i poprawnego wnioskowania oraz rzetelnego uzasadniania argumentowania
K_K02	ma uznanie dla kulturalnej i społecznej wagi studiowanego przedmiotu
K_K03	rozumie i współtworzy kulturę (m.in. literaturę jako jeden z dyskursów kulturowych); harmonijnie łączy i praktycznie wykorzystuje wiadomości z edukacji lingwistycznej i kulturowej
K_K05	rozumie potrzebę ustawicznego uczenia się i podnoszenia kompetencji zawodowych
K_K06	jest przygotowany do pracy z wykorzystaniem nowych technologii

TREŚCI PROGRAMOWE

<i>forma zajęć – ćwiczenia (Ć)</i>	Liczba godzin
Ć1. Zajęcia wstępne, rozdanie tematów prac rocznych	2
Ć2. Wprowadzenie do średniowiecza	2
Ć3. Średniowieczna pieśń religijna polska	2
Ć4. Staropolskie opowieści i przekazy apokryficzne	2
Ć5. Średniowieczna hagiografia łacińsko-polska	2
Ć6. Średniowieczna historiografia	2
Ć7. Kunszt średniowiecznych kazań polskich	2
Ć8. Średniowieczna humanitas	2
Ć9. Kolokwium ze znajomości Biblii	2
Ć10. Renesansowy ruch humanistyczny	2
Ć11. Renesansowe apologie i teorie poezji	2
Ć12. Twórczość Mikołaja Reja – cz. 1	2
Ć13. Twórczość Mikołaja Reja – cz.2	2

Ć14. Twórczość Łukasza Górnickiego	2
Ć15. Zaliczenia	2
Ć16. Pieśni Jana Kochanowskiego	2
Ć17. Odprawa Posłów greckich Jana Kochanowskiego	2
Ć18. Treny Jana Kochanowskiego	2
Ć19. Wprowadzenie do literatury okresu potrydenckiego i literatury baroku	2
Ć20. Twórczość Piotra Skargi. Retoryka barokowa.	2
Ć21. Twórczość Mikołaja Sępa Szarzyńskiego. Barokowa stylistyka.	2
Ć22. Twórczość Kaspra Twardowskiego. Alegoria w literaturze baroku.	2
Ć23. Twórczość Jana Andrzeja Morsztyna. Koncept w literaturze baroku.	2
Ć24. Twórczość Wacława Potockiego. Epika sarmacka	2
Ć25. Kolokwium ze znajomości mitologii greckiej i rzymskiej	2
Ć26. Wprowadzenie do literatury oświeceniowej	2
Ć27. Twórczość Ignacego Krasickiego – klasycyzm oświeceniowy	2
Ć28. Twórczość Franciszka Karpińskiego – klasycyzm i sentymentalizm	2
Ć29. W kręgu literatury rokokowej	2
Ć30. Zaliczenia.	2
Suma godzin	60

NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

- Teksty
- Komputer
- Starodruki
- Rzutnik multimedialny

SPOSOBY OCENY

I semestr – kolokwium ze znajomości Biblii, krótkie kolokwia cząstkowe ze znajomości lektur i zadanych opracowań ; przedstawienie bibliografii do pracy rocznej ; przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, frekwencja

II semestr – kolokwium ze znajomości mitologii greckiej i rzymskiej, krótkie kolokwia cząstkowe ze znajomości lektur i zadanych opracowań ; przedłożenie pracy rocznej; przygotowanie do zajęć, aktywność na zajęciach, frekwencja

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem	60
Przygotowanie się do zajęć	90
Konsultacje z prowadzącym (dobrowolne)	30
SUMA	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

ŚREDNIOWIECZE

Teksty:

- *Bogurodzica*, oprac. J. Woronczak, E. Ostrowska, H. Feicht, Wrocław 1962 („Biblioteka Pisarzy Polskich”, seria A, nr 1).
- *Średniowieczna pieśń religijna polska*, oprac. M. Korolko, Wyd. 2, Wrocław 1980 (BN I, 65) [tu: *Krzyżu wierny i wyborny, Chrystus z martwych wstał jest, Trzy Maryje poszły, Duchu święty, raczysz przyjdź k nam, Dziecię namilejsze, proszę cie, nie płaczy, Zdrow bądź, Jezu maluśki, jenżeś krol niebieski, Posłuchajcie, bracia miła, Zdrowaś, krolewno wyborna, Zdrowaś, gwiazdo morska, Mocne Boskie tajemności, Ach, krolu wieliki nasz*, teksty WŁADYSŁAWA z GIELNIOWA: *Jezusa Judasz sprzedał za pieniądze nędzne, Anna niewiasta nieplodna, Już się anjeli wiesielą, Jasne Krystowo oblicze*].

- *Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543*, oprac. W. Wydra, W. Rzepka. Wrocław 1995 [*Kazania gnieźnieńskie: Kazania: II: Na Boże Narodzenie*].
- *Kazania świętokrzyskie*, w: *Kazania świętokrzyskie. Nowa edycja. Nowe propozycje badawcze*, red. P. Stępień, współpraca H. Tchórzewska-Kabata, I. Winiarska-Górska, Warszawa 2009 (*Kazanie na dzień św. Katarzyny*).
- *Polska poezja świecka XV wieku*, oprac. M. Włodarski, wyd. 4. zmien., Wrocław 1997 (BN I, 60) [*Słoty Wiersz o chlebowym stole, Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią; Skarga umierającego*].
- Mistrz WINCENY ZW. KADŁUBKIEM, *Kronika polska*, przeł. B. Kürbis, Wrocław 1992 (BN I, 227).
- *Cały świat nie pomieściłby ksiąg. Staropolskie opowieści i przekazy apokryficzne*, wyd. W. R. Rzepka, W. Wydra, wstęp M. Adamczyk, Warszawa-Poznań 1996 [*Rozmyślenia dominikańskie i lub Rozmyślenie przemyskie; Jan z Szamotuł Paterek: Kazania o Maryi Pannie czystej*].
- WINCENY z KIELCZY, *Żywot mniejszy św. Stanisława*, w: *Średniowieczne żywoty i cuda patronów Polski*, tłum. J. Pleziowa, oprac. i wstęp. M. Plezia, Warszawa 1987.

Lektury zalecane:

- Anonim tzw. GALL, *Kronika polska*, przeł. R. Grodecki, oprac. M. Plezia, wyd. 6, Wrocław 1989 (BN I, 59).
- Stanisław ze SKARBIMIERZA, *Mowy wybrane o mądrości*, oprac. M. Korolko, Kraków 2000 [*Kazanie o wojnie sprawiedliwej i niesprawiedliwej*].
- Jan DŁUGOSZ, *Roczniki, czyli kroniki Królestwa polskiego*[fragm.], przeł. K. Mecherzyński, w: *By czas nie zaćmił i niepamięć. Wybór kronik średniowiecznych*, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1975, s. 159-279.
- *Tragedia Piotra Włostowica*, przeł. Z. Kubiak, w: *Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza*, oprac. A. Jelicz, Warszawa 1987, s. 240-252.

Opracowania obowiązkowe:

- T. MICHAŁOWSKA, *Średniowiecze*, Warszawa 1995 (Cz. I, r. V: *Hagiografia*; r. VIII: *Dziejopisarze i ich twórczość*; r. IX: *Epika rycerska*, p. 1: *Carmen Mauri (Pieśń Maura)*; Cz. II, r. I: *Hagiografia*, p. 1: *Twórczość hagiograficzna Wincentego z Kielczy. Legenda św. Stanisława*; r. IV: *Poezja kościelna*; r. VI: *Poezja świecka*; r. I-VI z działu *Twórczość w języku polskim*; Cz. III, r. II: *Poezja kościelna*, p. 2: *Poezja „nowa”*, p. 3: *„Posłuchajcie, bracia miła...” (Szczętek polskiego misterium?)*; r. III: *Poezja „kręgu przykościelnego”*; r. IV: *Poezja świecka i polemiczno-religijna*; z działu *Proza*. I: *Biblia królowej Zofii*, r. II: *przekłady Psalterza*, r. III: *Twórczość o tematyce apokryficznej*; r. IV: *Kaznodziejstwo*; z działu *Twórczość w języku łacińskim. Poezja*: r. III: *Poezja żakowska*; *Proza*: r. IV: *Twórczość Jana Długosza*);

Opracowania zalecane:

- E. R. CURTIUS, *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*, przeł. i oprac. A. Borowski, Kraków 1997.
- W. JAEGER, *Humanizm i teologia*, Pax 1957.
- C. S. LEWIS, *Odrzucony obraz. Wprowadzenie do literatury średniowiecznej i renesansowej*, przeł. W. Ostrowski, Warszawa 1986.
- E. Gilson, *Filozofia średniowieczna a humanizm*, w: *Heloiza i Abelard. Średniowieczne początki humanizmu*, przeł. A. Podsiad, Warszawa 1956.
- J. HUIZINGA, *Jesień średniowiecza*, przeł. T. Brzostowski, oprac. H. Barycz, S. Herbst, Warszawa 1961 [lub nast. wyd.].
- J. LE GOFF, *Inteligencja w wiekach średnich*, przeł. E. Bąkowska, Warszawa 1997.
- J. LE GOFF, *Kultura średniowiecznej Europy*, przeł. H. Szumańska-Grossowa, Warszawa 1994.
- H. WADDEL, *Średniowiecze waganików*, przeł. Z. Wrzeszcz, Warszawa 1960.

RENEZANS

Teksty:

- *Antologia poezji polsko-łacińskiej 1470-1543*, wstęp i oprac. A. Jelicz, Szczecin 1985 [Mikołaj HUSSOWSKI, *Pieśń o żubrze*; Andrzej KRZYCKI, *Biskup Andrzej Krzycki do Erazma Rotterdamczyka, Na obraz Lutra, O dziewczynie Lidii; Epitafium ojca szynków Korybuta*; Jan DANTYSZEK, *Do młodzieży*, Klemens JANICKI, *Księga żalów: Elegia VII*].
- Stanisław HOZJUSZ, *Chrześcijańskie wyznanie wiary katolickiej*, przeł. J. Wojtkowski, Olsztyn 1999

[Wstęp].

- Mikołaj REJ, *Wybór pism*, oprac. J. Ślaski, Warszawa 1979 [*Żywot człowieka poczciwego; Żywot i sprawy poćciwego szlachcica Mikołaja Reja*]
- Stanisław ORZECZOWSKI, *List do Jana Franciszka Commendoniego o sobie samym*, w: tenże, *Wybór pism*, oprac. J. Starnawski, Wrocław 1972 (BN I, 210).
- Andrzej Frycz MODRZEWSKI, *Łaski, czyli pierwsza mowa o karze za mężobójstwo*, w: tenże, *Wybór pism*, oprac. W. Voise, Wrocław 1977 [i nast. wyd.].
- Łukasz GÓRNICKI: *Dworzanin polski*, w: *Pisma*, przeł., oprac. i wstęp R. Pollak, Warszawa 1961.
- Jan KOCHANOWSKI: *Pieśni*, oprac. L. Szczerbicka-Ślęk, Wrocław 1970 (BN I, 100); *Fraszki*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1991 (BN I, 163); *Odprawa posłów greckich*, oprac. T. Ulewicz, Wrocław 1969 [lub nast. wyd.] (BN I, 3); *Treny*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1978 (BN I, 1); *Psalterz Dawidów*[tu *Psalm*]: 1, 19, 22, 23, 51, 53, 56, 91, 130, 137], oprac. J. Ziomek, Wrocław 1960 (BN I, 174); *Z łacińska śpiewa Słowian muza...*, przeł. L. Staff, Warszawa 1982 [elegie: I 1, I 10, I 13, III 15, IV 3].
- Szymon SZYMONOWIC: *Sielanki i pozostałe wiersze polskie*[tu sielanki: *Kosarze, Czary, Kołacz, Żeńcy*], oprac. J. Pelc, Wrocław 2000 (BN I, 182).

Lektury zalecane:

- *Historyja o chwalebnym zmartwychwstaniu Pańskim*, oprac. J. Okoń, Wrocław 1989 (BN I, 201).
- BIERNAT Z LUBLINA, *Bajki Ezopowe*, w tegoż: *Ezop*, wstęp. S. Grzeszczuk, oprac. J. Gruchała, Kraków 1997 [*Mąż roztropny jeden raz błądzi*(40), *Prozna chwala* (45), *Lekarzu, uleczy się sam*(65), *Leda przyjaźń pomocna* (66), *Kto urąga, mniej cnoty ma*(122), *Kto miłuje księgi, nie miewa teskności*(168)].
- Stanisław HOZJUSZ, *Poezje*, przeł. A. Kamińska, wstęp W. Odynec, Olsztyn 1980 [*Na zwolenników Lutra Stanisława Hozjusza okostichon, Parafraza Psalmu 50*].
- Andrzej Frycz MODRZEWSKI, *O poprawie Rzeczypospolitej*, przeł. E. Jędrkiewicz, w: *Wybór pism*, oprac. i wstęp W. Voise, Wrocław 1977 (BN I, 229)
- Jan ZAWICKI, *Jeftes*, w: *Dramaty staropolskie*, oprac. J. Lewański, t. 2, Warszawa 1959.

Opracowania obowiązkowe:

- A. BOROWSKI, *Renesans*, Warszawa 1992;
- P.O.Kristeller, *Humanizm i filozofia. Cztery studia*, przeł. G. Błachowicz, L. Szczucki, M. Szymański, Warszawa 1985.
- A. NOWICKA-JEŻOWA, *Humanitas w literaturze polskiego renesansu*, w: *Humaitas. Projekty antropologii humanistycznej*, cz. 1: *Paradygmaty – tradycje – profile historyczne*, red. A. Nowicka-Jeżowa, Warszawa 2009-2010.

Opracowania zalecane:

- J. ZIOMEK, *Renesans*, Warszawa 1995.
- W. PAWLAK, *Z dziejów pojęcia humanista (do wieku XVII)*, w: *Humanitas w kulturze polskiej. Perspektywy antropologiczne*, red. A. Nowicka-Jeżowa, Warszawa 2009-2010.
- J. GRUCHAŁA, *Iucunda familia librorum. Humanisci renesansowi w świecie książki*, Kraków 2002.
- J. HUIZINGA, *Erazm*, przeł. M. Kurecka, Warszawa 1964.
- P. BURKE, *Kultura i społeczeństwo w renesansowych Włoszech*, przeł. W. K. Siewierski, Warszawa 1991.
- J. PELC, *Literatura renesansu w Polsce*, Warszawa 1994.

BAROK

Teksty:

- Mikołaj SĘP SZARZYŃSKI: *Poezje zebrane*, wyd. R. Grzeškowiak, A. Karpiński, K. Mrowcewicz, Warszawa 2001 (BPS, t. 23) [sonety I-VI; parafrazy psalmów I, IV, VI; pieśni I, II, III, V, VI, IX, X, XI; erotyki: *Fraszka do Zosie (Bądź mi oczkami pozwalasz...)*, *Frasunek (Nigdy takowych mąk...)*, *Do Kasie (Jako lód taje przezroczysty...)*, *Do Kasie (Im pilniej na twoje oblicze...)*, epitafia: *Epitafijum Rzymowi*; epigramaty *Napis na statuę albo na obraz śmierci, Fraszka (Bóg nas, Bóg rządzi...)*].
- Piotr SKARGA, *Kazaniasejmowe*, oprac. J. Tazbir, M. Korolko, Wrocław 1984 (BN I, 70) [Kazania: I, II, IV].
- Torquato TASSO - Piotr KOCHANOWSKI, *Gofred abo Jeruzalem wyzwolona*, wyd. R. Pollak, Wrocław 1951 (BN II, 4).
- Kasper TWARDOWSKI, *Łódź młodzi z nawałności do brzegu płynąca*, wyd. R. Grzeškowiak,

Warszawa 1998 (BPS, t. 11).

- Hieronim MORSZTYN, *Światowa rozkosz...*, wyd. A. Karpiński, Warszawa 1995 (BPS, t. 1).
- Kasper MIASKOWSKI, *Zbiór rytmów*, oprac. A. Nowicka-Jeżowa, Warszawa 1995 (BPS, t. 3) [*Historja [...] gorzkiej Męki, Elegia pokutna do Pana i Boga w Trójcy Jedynej, Waleta włoszczoneńska*].
- Maciej K. SARBIEWSKI, *Liryki*, przeł. T. Karyłowski, Warszawa 1980 [ks. I 19; Ks. II 19; Ks. IV 17; epoda 3].
- Maciej K. SARBIEWSKI, *O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer*, przeł. M. Plezia, oprac. S. Skimina, Wrocław 1954 [księga I].
- Daniel NABOROWSKI, *Poezje*, oprac. J. Dürr-Durski, Warszawa 1961 [*Cień, Na oczy królowny angielskiej, Cnota grunt wszystkiemu*].
- Samuel TWARDOWSKI, *Nadobna Paskwalina*, oprac. J. Okoń, Wrocław 1980 (BN I, 87).
- Jan Andrzej MORSZTYN, *Utwory zebrane*, oprac. L. Kukulski, Warszawa 1971 ("Biblioteka Poezji i Prozy") [ze zbioru *Lutnia*: 4. *Do panny*, 5. *Do swoich ksiązek*, 16. *Na balwierza*, 45. *O swej pannie*, 61. *Na koszulę brudną*, 68. *Do jednej*, 83. *Niestatek*, 107. *Pszczola w bursztynie*, 135. *Przyjaciółka*, 154. *Meditatio mortis*, 167. *Do galerników*, 181. *Na powrót*; z cyklu *Kanikuła*: 2. *Ad Musas*, 7. *Nagrobek Perlisi*; z wierszy religijnych: *Pokuta w kwartanie*; ponadto: *Cyd albo Roderyk. Komedia hiszpańska*];
- Wespazjan KOCHOWSKI, *Utwory poetyckie. Wybór*, oprac. M. Eustachiewicz, Wrocław 1991 (BN I, 92) [z *Lyticorum polskich ksiąg* I Pieśń XVI *Postrzał w gnieźnieńskiej potrzebie*, Pieśń XXV *Bando na aryjany*; *Psalmodii polskiej*: *Psalmy* I, II, IV, V, VI, XI, XV, XXI, XXIV, XXVII, XXXII, XXXVI].
- Wacław POTOCKI, *Wojna chocimska*, oprac. A. Brückner, Wrocław 2003.
- Stanisław Herakliusz LUBOMIRSKI, *Poezje zebrane*, t. I-II, oprac. A. Karpiński, Warszawa 1995-1996 [*Eklezjastes(Przedmowa do czytelnika)*].
- Jan Chryzostom PASEK, *Pamiętniki*, wyd. i oprac. W. Czapliński, Wrocław 1979 (BN I, 62)
- *Obleżenia Jasnej Góry Częstochowskiej pieśni dwanaście*, wyd. J. Czubek, Kraków 1930.

Lektury zalecane:

- Sebastian GRABOWIECKI, *Rymy duchowne*, wyd. K. Mrowcewicz, Warszawa 1996 (BPS, t. 5) [*Setnik pierwszy*: LI, LVIII, LXIII, LXXX, XCVI; *Setnik wtóry*: XXI, XLIV, LIV, LIX].
- Piotr SKARGA, *Upominanie do ewangelików*, w: M. Korolko, *Klejnot swobodnego sumienia. Polemika wokół konfederacji warszawskiej w latach 1573-1658*, Warszawa 1974, s. 177-214.
- Kasper TWARDOWSKI, *Pochodnia Miłości Bożej*, wyd. K. Mrowcewicz, Warszawa 1995 (BPS, t. 2).
- Szymon ZIMOROWIC, *Roksolanki* Warszawa 1999 (BPS, t. 13).
- Hieronim MORSZTYN, *Filomachija*, wyd. R. Grześkowiak, Warszawa 2000 (BPS, t. 20).
- Zbigniew MORSZTYN, *Wybór wierszy*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1975 (BN I,215) [*List do Aleksandra Mierzeńskiego... po szepielowskiej potrzebie, O koniu wziętym ze mną w potrzebie...; z cyklu Emblematów* cztery utwory do wyboru].
- Giambattista MARINO- ANONIM, *Adon*, t. I-II, oprac. L. Marinelli, K. Mrowcewicz, Roma-Warszawa 1993.
- Łukasz OPALIŃSKI, *Obrona Polski*, przeł. K. Tyszkowski, Lwów-Warszawa 1921.
- Wacław POTOCKI, *Dzieła*, t. I-III, oprac. L. Kukulski, Warszawa 1987 [z cyklu *Period* następujące utwory: *Period trzeci, Period piąty, Ogród nieplewiony*(t. 2) następujące utwory: *Omyłka*(I 300), *O poecie*(II 34), *Nieglupie odpowiedzi*(II 72), *Trefunek na Mazoszu*(II 217), *Świat jest księgą*(II 243), *Wiązanie w dzień św. Jana Paniej Zofiej z Potoka (...)*(II 360), *Wielkopiątkowe kazanie*(III 22), *Spowiednik Włoch w Polsce*(III 25), *Biskupia z kanonikiem monomachia*(III 152); ze zbioru *Moralia*(t.3) następujące utwory: *Czego nie masz i sam Bóg nie bierze*(276), *Epimenidów sen*(317), *Żegnam cię, wdzięczne światło. Na toż trzeci raz*(333), *Za liściem i drzewa spadają. Na toż drugi raz*(343), *Ckni mi się*(362), *Niechaj śpi pijany. Na toż trzeci raz*(452), *Zrazu jak po szydle, dalej jak po mydle*(496)].
- Krzysztof OPALIŃSKI, *Satyry*, oprac. L. Eustachiewicz, Wrocław 1953 [*Na złe ćwiczenie i rozpasaną edukacją młodzi, Na liżobrazków i zmyślonych obojej płci nabożników, Na ogołoczone ściany w obronę, Na ych, co się sobie mądręmi i uczone mi zdadzą, Naoziębłość naszą i nienabożeństwo*].
- Stanisław Herakliusz LUBOMIRSKI, *Rozmowy Artaksesa i Ewandra*, wyd. J. Dąbkowska, Warszawa 2006 (BPS, t. 32) [*Rozmowa dwanasta*].
- Józef BAKA, *Uwagi*, oprac. A. Czyż, A. Nawarecki, Lublin 2000.

Opracowania obowiązkowe:

- Cz. HERNAS, *Barok*, Warszawa 1998.
- A. NOWICKA-JEŻOWA, *Barok polski. Między Europą i Sarmacją, część pierwsza: Profile i zarysy całości*, Warszawa 2009–2011.
- J. PELC, *Barok - epoka przeciwieństw*, Warszawa 1993.

Opracowania zalecane:

- J. BŁOŃSKI, *Mikołaj Sep Szarzyński a początki polskiego baroku*, Kraków 1996.
- M. HANUSIEWICZ, *Święte i zmysłowe w poezji religijnej polskiego baroku*, Lublin 1998.
- M. KOROLKO, *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1990.
- J. SOKOLSKI, *Barokowa księga natury. O europejskiej symbolografii wieku siedemnastego*, Wrocław 1992.
- J. SOKOŁOWSKA, *Dwie nieskończoności*, Warszawa 1978.
- *Słownik literatury staropolskiej*, pod red. T. Michałowskiej, Wrocław 1998.

Opracowania uzupełniające wiedzę z zakresu tradycji biblijnej i tradycji antyku pogańskiego:

- D. FORSTNER, *Świat symboliki chrześcijańskiej*, przeł. i opr. W. Zakrzewska, P. Pachciarek, R. Turzyński, Warszawa 1990.
- M. LURKER, *Słownik obrazów i symboli biblijnych*, przeł. K. Romaniuk, Poznań 1989.
- A. ŚWIDERKÓWNA, *Rozmowy o Biblii*, Warszawa 1995.
- J. PARANDOWSKI, *Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian*, Poznań 1989 [i nast. wyd.].
- Wanda MARKOWSKA, *Mity Greków i Rzymian*, Warszawa 1987 [i nast. wyd.].
- R. GRAVES, *Mity greckie*, Warszawa 1992.
- *Słownik kultury antycznej*, red. L. Winniczuk, Warszawa 1986.

OŚWIECENIE

Teksty:

- F. Karpiński, *Poezje wybrane*, oprac. T. Chachulski, BN I 89, Wrocław 1997 (lub: *Wiersze wybrane*, oprac. J. Kott, Warszawa 1966).
- F. D. Kniaźnin, *Wiersze wybrane*, oprac. K. Guzek, Warszawa 1981 (lub: *Wybór poezji*, oprac. W. Borowy, BN I 129, Wrocław 1948).
- I. Krasicki, *Bajki*, oprac. R. Wołoszyński, Wrocław 1956 (lub: *Bajki*, oprac. Z. Goliński, BN I 220, Wrocław 1975); *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*, wyd. B. Gubrynowicz, uzup. J. Krzyżanowski, BN I 41, Wrocław 1950 i nast. wyd.; wymienione teksty też w: *Pisma wybrane*, red. T. Mikulski, t. 1–4, Warszawa 1954; *Monachomachia i Antymonachomachia*, oprac. Z. Goliński, BN I 197, Wrocław 1969; *Satyry i listy*, oprac. Z. Goliński, BN I 169, Wrocław 1956; krytyczna edycja powyższych utworów w: I. Krasicki, *Dzieła wybrane*, oprac. Z. Goliński, Warszawa 1989.
- A. Naruszewicz, *Satyry*, oprac. S. Grzeszczuk, BN I 179, Wrocław 1962 (*Wstęp, Chudy literat, Reduty*).
- J.U. Niemcewicz, *Powrót posła. Komedia w 3 aktach oraz Wybór bajek politycznych*, oprac. Z. Skwarczyński, BN I 4, Wrocław 1972.
- S. Trembecki, *Wiersze wybrane*, oprac. J.W. Gomulicki, Warszawa 1965; lub: *Wiersze wybrane*, wyd. J. Kott, Warszawa 1965; tenże, *Sofijówka*, wyd. J. Snopek, Warszawa 2000 (BPPO, t. 1).
- F. Zabłocki, *Fircyk w zalotach*, oprac. J. Pawłowiczowa, BN I 176, Wrocław 1961; lub: tenże, *Sarmatyzm. Komedia w pięciu aktach*, oprac. L. Bernacki, T. Mikulski, BN I 115, Wrocław 1951 i nast. wyd.

Lektury zalecane:

- *Abyśmy o ojczyźnie naszej radzili. Antologia publicystyki doby stanisławowskiej*, oprac. Z. Goliński, Warszawa 1984.
- K. Beniśławska, *Pieśni sobie śpiewane*, wyd. T. Chachulski, BPPO, t. 2, Warszawa 2000.
- W. Bogusławski, *Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale*, oprac. S. Pietraszko, Wrocław 1960 (lub: *Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale*, oprac. S. Dąbrowski i S. Straus, BN I 162, Wrocław–Kraków 1956).

- F. K. Dmochowski, *Sztuka rymotwórcza*, oprac. S. Pietraszko, BN I 9, Wrocław 1956.
- I. Krasicki, *Myszeidos. Pieśni X*, Wrocław 1954 i nast. wyd.; *Pan Podstoli. Historia*, oprac. M. Klimowicz, Warszawa 1956 (lub: *Pan Podstoli*, oprac. K. Stasiewicz, Olsztyn 1994).
- *Kuźnica Kollatajowska. Wybór źródeł*, oprac. B. Leśnodorski, BN I 130, Wrocław 1949.
- *Literatura barska*, oprac. J. Maciejewski, BN I 108, Wrocław 1976.
- „*Monitor*” 1765-1785. *Wybór*, oprac. E. Aleksandrowska, BN I 226, Wrocław 1976.
- J.U. Niemcewicz, *Pamiętniki czasów moich*, oprac. J. Dihm, t. 1–2, Warszawa 1957.
- *Polska stanisławowska w oczach cudzoziemców*, oprac. W. Zawadzki, Warszawa 1963.
- J. Potocki, *Rękopis znaleziony w Saragossie*, oprac. L. Kukulski, Warszawa 1965.

Opracowania obowiązkowe:

- M. Klimowicz, *Oświecenie*, Warszawa 1979 i nast. wyd.
- T. Kostkiewiczowa, *Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko. Szkice o prądach literackich polskiego oświecenia*, Warszawa 1979.
- *Słownik literatury polskiego oświecenia*, red. T. Kostkiewiczowa, wyd. 2 poszerz. i popr., Wrocław 1991.

Opracowania zalecane:

- *Człowiek Oświecenia*, red. M. Vovelle, przeł. M. Gurgul, Warszawa 2001.
- T. Kostkiewiczowa, *Polski wiek światel: obszary swoistości*, Wrocław 2002.
- Z. Libera, *Rozważania o wieku tolerancji, rozumu i gustu. Szkice o XVIII stuleciu*, Warszawa 1994.
- S. Pietraszko, *Doktryna literacka polskiego klasycyzmu*, Wrocław 1966.
- *Pisarze polskiego oświecenia*, red. T. Kostkiewiczowa i Z. Goliński, t. 1–3, Warszawa 1992–1996.
- *Problemy kultury literackiej polskiego oświecenia. Studia*, red. T. Kostkiewiczowa, Wrocław 1978.
- *Problemy literatury polskiej okresu oświecenia*, red. Z. Goliński, t. 1–2, Wrocław 1973–1977.

PROWADZĄCY PRZEDMIOT (IMIĘ, NAZWISKO, ADRES E-MAIL)

Agnieszka Czechowicz, czechow@kul.lublin.pl; Wiesław Pawlak pagoda@kul.lublin.pl

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Efekt kształcenia Wiedza	Student nie zna lub nie rozumie elementarnych pojęć i terminów związanych z literaturą dawną, nie opanował wiedzy dotyczącej periodyzacji epok; nie zna twórczości najważniejszych autorów; posiadana wiedza nie wystarczy na zdobycie 51% punktów na egzaminie	Zna periodyzację literatury epok dawnych; zna w stopniu podstawowym najważniejsze nurty, prądy i zjawiska w literaturze epok dawnych; zna najważniejszych twórców literatury polskiej od średniowiecza po oświecenie i ich reprezentatywne teksty; posiada elementarną wiedzę o gatunkach i rodzajach literackich.	Zna periodyzację literatury epok dawnych; zna reprezentatywne teksty twórców literatury polskiej od średniowiecza po oświecenie oraz podstawową literaturę przedmiotu ich dotyczącą; posiada wiedzę o gatunkach i rodzajach literackich; zna świat idei, estetyki i pojęć kultury i polskiej od średniowiecza po oświecenie (główne nurty, konwencje i prądy filozoficzne)	Zna periodyzację literatury epok dawnych w kontekście literatury powszechnej; zna sylwetki twórcze oraz dorobek autorów literatury polskiej od średniowiecza po oświecenie oraz poszerzoną literaturę przedmiotu dotyczącą wybranych twórców; posiada ugruntowaną wiedzę o gatunkach i rodzajach literackich, ich

			epok)	pochodzeniu, przemianach w obrębie tradycji literackiej i znaczeniu estetycznym; rozumie wagę i funkcje poszczególnych elementów dzieła literackiego; rozumie przyczyny i przebieg zmian historycznoliterackich oraz przemian kulturowych
Efekt kształcenia Umiejętności	Nie umie scharakteryzować specyfiki poszczególnych epok dawnych; nie umie zdefiniować podstawowych pojęć z nimi związanych; nie umie przeprowadzić analizy i interpretacji utworów literackich; nie umie wskazać podobieństw/różnic między dziełami reprezentującymi ten sam lub podobny nurt ideowy lub estetyczny w literaturze; nie umie wymienić podstawowych utworów autorstwa najważniejszych twórców; posiadane umiejętności nie wystarczają, by zdobyć 51% punktów na egzaminie	Umie wymienić najważniejsze cechy poszczególnych epok dawnych; poprawnie definiuje podstawowe pojęcia z nimi związane; potrafi rozpoznać podstawowe figury stylistyczne i retoryczne w utworze literackim oraz dokonać interpretacji jego znaczeń; umie wskazać elementarne podobieństwa/różnice między dziełami reprezentującymi ten sam lub podobny nurt ideowy lub estetyczny w literaturze; umie wymienić podstawowe utwory autorstwa najważniejszych twórców;	Umie rozpoznać nurty tradycji i konwencje obecne w konkretnych tekstach literackich, ma umiejętności analityczno-interpretacyjne, potrafi stosować wiedzę z zakresu poetyki w analizie tekstów dawnych; potrafi przywołać właściwe konteksty i wykorzystywać je w interpretacji utworów; potrafi identyfikować elementy tradycji biblijnej i mitologicznej w tekstach literackich	Potrafi zobrazować przemiany wybranych nurtów artystycznych oraz ich ciągłość; wykazuje biegłość analitycznointerpretacyjną; potrafi wskazać odpowiedniki zjawisk literatury powszechnej epok dawnych w literaturze polskiej; potrafi przywołać właściwe konteksty i wykorzystywać je w interpretacji utworów; potrafi identyfikować elementy tradycji biblijnej i mitologicznej w tekstach literackich; umiejętnie wykorzystuje zebraną wiedzę literaturoznawczą w prowadzonych samodzielnie badaniach; potrafi napisać rozprawę historycznoliteracką oraz dokonać aktywnej i krytycznej lektury tekstów naukowych
Efekt kształcenia Kompetencje	Nie widzi potrzeby zdobywania i pogłębiania wiedzy; nie rozumie wpływu znajomości zjawisk i procesów historycznoliterackich na własne	widzi potrzebę zdobywania i pogłębiania wiedzy; rozumie wpływ znajomości zjawisk i procesów historycznoliterackich na własne	rozumie potrzebę ustawicznego uczenia się i podnoszenia kompetencji; rozumie wpływ znajomości zjawisk i	rozumie potrzebę ustawicznego uczenia się i podnoszenia kompetencji; potrafi dostrzec ciągłość nurtów,

	kompetencje i świadomość kulturową	kompetencje kulturowe	procesów historycznoliterackich na własne kompetencje i świadomość kulturową	paradygmatów i idei kulturowych; rozpoznaje znaczenie dziedzictwa kulturowego we współczesności
III. Inne przydatne informacje o przedmiocie				